

համար: Իսկ աղջիկը՝ Իսկուհին, UCLA համալսարանին շրջանաւարտ եղաւ M.A. տիտղոսով - հայագիտութեան միւլիմ մէջ, եւ մինչեւ այսօր կը պաշտօնավարէ նոյն համալսարանի Alumni Center-ի մէջ: Արսիմէն տիպար հայուհիի մը իսկական մերկայացուցիչն էր ազնւութեամբ, սիրով, առատաձեռնութեամբ, եւ հիւրասիրութեամբ: Ինչպէս նաեւ

ազգանուէր, հայրենասէր, բայց մանաւանդ հաւատացեալ եւ եկեղեցասէր տիկին մըն էր: Ամիկա իր գեղարուեստական ձեռքի գործերով կը գրաւէր իր շուրջինները:

Արսիմէի սգակիր հարազատներն են՝ դեղագործ Տէր եւ Տիկին Նուպար Արսէնեան եւ ընտանիք (Նրուսաղէմ) եւ Տէր եւ Տիկին Ժիրայր Արսէնեան եւ ընտանիք (Գանատա):

ԱՐՄԻՆԷ ՔԱՍԻՆԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒՄԻՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ ԱՌԹԻԻ

«Կան մեռելներ, որոնց մէջ աւելի շատ կեանք կայ քան ապրողներու մէջ: Բայց կան նաեւ ապրողներ որոնք աւելի մեռած են քան տեսանք մեռածներէ»: Ֆրանսացի գրող Ռոմէն Ռոլանի այս հաստատումը որքա՞ն կը համընկնի քառասուն օրեր առաջ, մեզմէ առ յաւել տաժնուած Արսիմէ Արսէնեան-Քացախեանի կեանքին հետ: Մէկը՝ որ հաւատաց կեանքին, հակառակ իսկ ըմպելով անոր դառն քաժակէն:

Մէկը՝ որ փարեցաւ կեանքին իր հոգւոյն մէջ կրելով այնքա՞ն եռանդ ու կորով որ ծառայութեան մէջ գտաւ հաճոյքը կեանքի:

Որպէս դաստիարակ եւ ազգային հասարակական գործիչ, մեծ եղած էր իր դերը Սադիմահայ մշակութային, կուսակցական, ընկերային կեանքին մէջ: Որպէս հիմնադիր անդամներէն մէկը՝ Պաղեստինի Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան էօժէն Բարազեան ակումբին, ան տեմազգին աշխատած եւ գործակցած էր էօժէն Բարազեանի, Մեթ Շաւարշ Սեյօմեքեանի եւ քանաստեղծ Վահան Թէքեանի հետ: Իր ամուսնոյն վաղաժամ մահը 1948ին, կու գայ խորտակելու հէգ Արսիմէի երջանկութիւնը, եւ ան կ'այրիւմանայ երկու դեռաստի զաւակներուն Կարոյի եւ Իսկուհիի հետ: Ընտանեկան այս դժբախտութիւնը համընկնելով Պաղեստինի պատերազմին՝

Քացախեան ընտանիքը, ժամանակաւորապէս կ'ապաստանի Պէյրութ, Լիբանան: Սակայն ան շուտով կը վերադառնայ իր ծննդավայրը եւ անընկնելի կամով կը նուիրուի Պաղեստինի գաղթականներու տեղաւորման գործին:

Որպէս անդաքան, 10 տարի կ'աշխատի Նրուսաղէմի Augusta Victoria հիւանդանոցին մէջ, ապա United Nations Relief & Works Agency (UNRWA)ի պատկանող աղջկանց վարժարանը, մինչեւ Միացեալ Նահանգներ գաղթելը 1981ին: Այստեղ եւս ան կամաւոր կերպով իր ծառայութիւնը բերած էր UCLAի հիւանդանոցին մէջ: Իր բովանդակ կեանքի ընթացքին, Հայաստանայց եկեղեցին, յատկապէս Նրուսաղէմի Ս. Յակոբայ վանքը եւ հայրենիքը կ'ըլլան իր ազգային գործունէութեան կիզակէտերը:

Թունը ընթերցասէր ըլլալով, ուսման ծառաի իր սէրը ան փոխանցած էր ոչ միայն իր երկու զաւակներուն՝ այժմ Տէր եւ Կարոյի եւ Իսկուհիին, այլ նաեւ իր թոռներուն:

Մեծ անձնապէս աւելի քան քսան տարիէ ի վեր կը ճանչայինք հանգուցեալը, որպէս տիպար հայ մայր մը, ազգանուէր, հայրենասէր բայց մանաւանդ հաւատացեալ ու եկեղեցասէր: Թէպէտ ապրելով Խաղաղական այս ակերտում, իր հոգին միշտ կ'ապուած էր Ս. Նրուսաղէմի հետ, Ս. Յակոբայ վանքի խնկարայր

կամարներուն, իր պաշտած Մ. Գլխադիրին, որուն քանիցս իր ուխտը կատարած էր, եւ վերջապէս Նրուսաղեմի միակ հայկական մտքի տաճարին, Ս. Թարգմանչաց վարժարանին, ուր եւ պաշտօնավարած էր շրջան մը:

Ամէն անգամ երբ հեռաձայնով իր առողջութեան մասին հարցնէի,

– «Ի՞նչ պիտի ըլլայ տղաս, օր մըն է կ'անցընեմ ... ասկէ գէշ չըլլամք, լաւ ենք» կ'ըսէր: Գանգատ չունէր երբեք:

Ու յանկարծ ... իր հայրենակարօտ հոգիին խապրիկ մը կ'ուզէր հայրենիքէն եւ Նրուսաղեմէն:

– «Ըսէ մայիւմ, ի՞նչ նորութիւններ ունիս Հայաստանէն կամ մեր Նրուսաղեմէն. վամբը ի՞նչպէս է ...» կը հարցնէր:

Օրը օրին կը հետեւէր հայրենիքի եւ Արցախի իրադարձութիւններուն:

Թունդ ընթերցող էր, կը ստանար բոլոր հայկական թերթերը եւ կը կարդար զանոնք յափշտակութեամբ:

Կ'ուրախանար հայրենիքի նուաճումներով, բայց մոյմ ատեն իր հոգիին կը տառապէր իր ժողովուրդին կրած գրկամբներուն ու տառապանքներուն համար եւ անպայման իր բաժինը, իր լուսնի կը բերէր միշտ ազգանուէր եւ աստուածահաճոյ ձեռնարկներուն:

Իր ազնիւ հոգին որքա՛ն կ'ուրախանար, երբ լուր կուտայինք իրեն թէ Նրուսաղեմահայերը ձեռնարկ մը ունին. կ'ուրախանար ջրովհետեւ այդ օր պիտի հանդիպէր իր բոլոր սիրելիներուն ... Նրուսաղեմահայերուն: Օրինակելի մայր մը եղաւ ան եւ տիպար հայ կին մը իր կեանքի բովանդակ ընթացքին:

Քառասուն օրեր առաջ, ան իր հանգիստը գտաւ խաղաղութեան մէջ: Որովհետեւ ան հաւատացած էր իր աշխարհի սիրած քանաստեղծ՝ Վահան Թեւեհանի «Հաշուեյարդար»ին--

«Կեանքէն ինծի ի՞նչ մնաց, ինչ որ տուի ուրիշին, տարօրինակ, այն միայն...»:

Ամենայն Հայոց քանաստեղծ Յովհաննէս Թումանեան հետեւեալ տողերով կը պատգամէ. «Հերթով գալիս անց ենք կենում. էս անցատը աշխարհից. մահը մերն է, մենք մահիմը, մարդուս գործն է միշտ անմահ»:

Այսօր Արսիկէի կեանքէն մեզի մնաց իր բոլոր բարի ու ազնիւ արարքները, իր ծառայութեան, նուիրումի ոգին, օրինակելի տիպար հայ մօր կեանքը, իր բարեհամբոյր հոգին, եւ իր ժպիտը ... այն անտեսանելի արեւը որ կը կրէր իր հոգւոյն մէջ, յիշատակներ որոնք վառ պիտի մնան բոլոր անոնց հոգւոյն մէջ, որոնք ճանչցած են հանգուցեալը:

Լոյս մշտնջենի իր բարի հոգւոյն:

ՆԱՀԱՊԵՏ ՄԵՆՔՈՆԵԱՆ

